

[בדלוחה לקמן מה:]

[ויתר ביאור תמצא בתי
פסחים קד: ד"ה חזן]

כז א מיי"פ פ"ב מהלכות
כרכות הלכה ח
סוג עשין כז טו"ש
הו"ח ס' קטט ט"ק כ
טו"ש י"ד סימן שט
ט"ק א
כח ב מיי"פ ש"ס פ"ה
ל"ב טו"ש פ"ה הו"ח
ס"י [קטט ט"ק א וכו']
ר ט"ק כ
כח ג מיי"פ פ"ז מהל'
כרכות הל' א סוג
ש"ס
ל ד מיי"פ וסוג ש"ס
טו"ש הו"ח סימן
קטט ט"ק כ
לא הו"ח מיי"פ ש"ס ה' יב
סוג ש"ס טו"ש
הו"ח ס' קטט ט"ק ו
לב ז מיי"פ ש"ס [טו"ש
י"ד ס' רמב ט"ק
יו כהנא:]

והמזב והמטיב • ואל"ת ואמאי פותחת בברוך והלא סמוכה
לחברתה היא ויש לומר דנתקנה בפני עלמה (היא)
בשביל הרוני ביתר* ואל"ת אמאי אינה פותחת בברוך וי"ל משום
דקצרה היא רק שתקנו לאחר כך שלש מלכות ושלש גמולות ושלש
הטבות וגאמן אחת של ברכת
ההפמרה הוא מן הכרחה העליונה*
ולכן הוא נכתב גדול שבימים
הראשונים היו רגילין לעמוד כל
הקהל ולומר בקול רם נחמנו אתה
וכו' כשהיה הטיק מניע שם:
להיכן הוא חוזר • פירש רש"י
דקאי לאחר דפסיק
לגנים וממתיך לאחרים עד הן והיכן
חוזר לאחר סעודתו רבנן אמרי
למקום שפסק והלכתא למקום שפסק
ותימה דל"כ היכי הלכתא למקום
שפסק אחרי שכל אחר כך פשיטא
דיחזור אפילו להזן דהא הן דאורייתא
ע"כ לריך לומר דקאי אהא דאמרינן
לעיל דהמבדק אומר נכרך שאלנו
משלו והמסובין עונים ברוך שאלנו
משלו ובטובו חיינו להיכן הוא חוזר
המבדק לאחר שיענו המסובין חוזר
לראש שהמבדק חוזר ואומר נכרך
שאלנו משלו ובטובו חיינו ורבנן
אמרי למקום שפסק שאומר ברוך
שאלנו משלו וכן הלכתא והר"מ
מאייב"א פירש דקאי אשלישה שאלנו
וילא אחד מהם לשוק קוראים לו
ומזמנים עליו ולעיל נמי הכי פירשו
עד היכן מקום זימון שריך להו לאותו
אחד דקרו ליה ועני עד נכרך ומכאן
ואילן יך לדרכו ואינם לריכים
האחרים עוד לזירפיו והכא כפי
לאותו מן השוק להיכן הוא חוזר
למקום שפסק דהיינו למר מהזן
ואילן יולמר מבדק והשתא ניחא דלא
קשה מהזן שהרי לא *ספר בינתים:
מר זוטרא איקלע לבי רב אחי
איתרע ביה מילתא • וכוותיה
קיימא לן והכי מצרכין בל"י אמ"ה
אלה הטוב והמטיב אל אמת דיין
אמת שופט בדרך ולוקח במשפט
ושליט במעשיו ואנחנו עבדיו ועמו
ובכל אנחנו חייבין להודות לו ולברכו
גודל פרעות בישאל הוא יגדור פרעה
זאת מעלינו ומעל האכל שבתוכנו
לחיים ולשלום הרחמן הוא ימלוך
עלנו לעולם ועד וגו' ופירש דה"ג
דאין לומר במשפט דקיימא לן ב'פ'
במה בהמה יולאה (דף נה:) דיש
מיתה בלא חטא ויש יסורין בלא עון
ומיהו בך אין למחקר: **בזמן** שהן
שתי מפות גדול מסב בראש שני
לו למעלה הימנו • דהיינו כלפי ראשו
סמס על המטה דרך שמאל ולמטה
מקרי דרך מרגלותיו דהיינו מימיו
ובזה מודקדק רב שש דאס כן כפי
גדול לתרונ' כפסוקים כשמדבר עם
השני כיון שהשני למעלה הימנו ולקמן
במתיבתא גרס גדול מסב בראש השני
למטה הימנו וזה כלפי מרגלותיו

[עיי' רש"א ועיי' מג"א
ס' קטט ט"ק יא דל"ב
סנד]

רב נסים גאון

שנא פרסאי דבמחוג
מחוגו מכוירין
זה את זה ברמיזותיו של
זה ומכין כל אחד מהן
מה שהבירא אמר ובפ"ק
דמסכת תענית (דף ה'
ר' ירמיה בן הנייה דהו
קאי בי קיסר אחרי ליה
התא מינא עמא
דאחריתיה מאריה
לאפיה מינייהו אחרי
ליה אחרי ידו נפיה
עליהו אמרו ליה ל'
ירמיה בן תענית מאי
אחרי לך עמא דאחריתיה
מאריה לאפיה מיניה
ופאי אחרי לך לא ירענא
נפיה עליה אמרו ליה
להתא מינא מאי אחרי
ליה עמא דאחריתיה
מאריה לאפיה מיניה
ופאי אחרי לך לא ירענא
אחרי בברא דלא ירע
מאי מחו ליה במתנה
יתבי (נמ' איתא דתי')
קמיה מלכא וקסמיה:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה לויסן וכו'
וגרס מבדק י"ל
מן טעם לך [כע"ה]:

ויש מהן שחיתם בהן בברוך ואין פותח בברוך
והמטיב והמטיב פותח בברוך ואין חותם
בברוך מכלל דברכה בפני עצמה היא ואמר
רב נחמן בר יצחק תדע דהטוב והמטיב לאו
דאורייתא שהרי עוקרין אותה בבית האבל
כדתניא *מה הם אומרים בבית האבל ברוך
הטוב והמטיב ר"ע אומר ברוך דיין האמת
הטוב והמטיב אין דיין אמת לא אלא אימא
אף הטוב והמטיב מר זוטרא איקלע לבי רב
אחי איתרע ביה מלתא פתח וברך *הטוב
והמטיב אל אמת דיין אמת *שופט בצדק
לוקח במשפט ושליט בעולמו לעשות בו
כרצונו כיכל דרכיו משפט שהכל שלו ואנחנו
עמו ועבדיו ובכל אנחנו חייבים להודות לו
ולברכו גודל פרעות בישאל הוא יגדור את
הפרעה הזאת בישאל לחיים ילהיכן הוא
חוזר רב זביד משמיה דאביי אמר חוזר לראש
ורבנן אמרי למקום שפסק והלכתא למקום
שפסק: א"ל ריש גלותא לרב ששת אע"ג
דרבנן קשישי אתון פרסאי בצרכי סעודה
בקאי מינייכו בזמן שהן שתי מפות גדול
מסב בראש ושני לו למעלה הימנו ובזמן
שהם שלוש גדול מסב באמצע שני לו למעלה
הימנו שליש לו למטה הימנו אמר ליה ובי
בעי אשתעווי בהדיא *מתריץ תרוצי ויתבי
ומשתעי בהדיא א"ל שאני פרסאי דמחוי ליה
במחוג מים ראשונים מהיכן מתחילין אמר
ליה מן הגדול ישב גדול וישמור ידיו עד
שנומלין כולן א"ל לאלתר מייתו תבא קמיה
מים אחרונים מהיכן מתחילין אמר ליה מן
הקטן וגדול יתבי וידיו מזוהמות עד שנומלין
כולן א"ל לא מסלקי תבא מקמיה עד דנמטי
מיא לגביה אמר רב ששת אנא מתניתא
ידענא דתניא *כיצד סדר הסבה בזמן שהן
שתי מפות גדול מסב בראש ושני לו למטה
הימנו בזמן שהן שלוש מפות גדול מסב
בראש שני לו למעלה הימנו שליש לו למטה
הימנו *מים הראשונים מתחילין מן הגדול
המים האחרונים בזמן שהם ה' מתחילין מן
הגדול ובזמן שהם מאה מתחילין מן הקטן
עד שמגיעים אצל ה' וחוזרין ומתחילין מן
הגדול ולמקום שמים אחרונים חוזרין לשם
ברכה חוזרת מסייע ליה לרב דא"ר חייא בר
אשי אמר רב *כל הנוטל ידיו באחרונה
תחלה הוא מזומן לברכה רב ורבי חייא הו
יתבי בסעודתא קמיה דרבי אמר ליה רבי
לרב קום משי ירך חזייה דקא מרתת אמר
ליה בר פחתי עיין בברכת מזונא קאמר לך
ה"ר אין מכבדין לא בדרכים ולא בגשרים
ולא

והוא מימנו ולא לא מתריץ ויתבי כי כפי
אין מכבדין וכו' • ואל"ת הא אמרינן בשבת כפ' במה בהמה (ד' נא):
לוי ורב הוגא בר חייא הו קא אזלי באורחא קדמה חמריה
דרב הוגא לתמרל דלוי כפי רב הוגא לחפוקי מדעתיה דלוי כו' אלמא
מכבדים בדרכים וי"ל כשיצאו לדרך כחמד מכבדין בדרכים אבל אם כל
אחד יך לדרכו ופנפנא זה בזה ואירע להם דרך למקום אחד אין מכבדים:
אין

מלפני הגדול עד שיגיעו המים לחמשה שאלו: וחוזרים ומתחילין מן
הגדול • וגו' עיין שלחן מלפניו: למקום שמים אחרונים חוזרים •
כשמגיעים לחמשה אס נטל הגדול הוא מבדק ואם זה לאחר לטובל קודם
לו הוא מבדק: הטעם ידיו באחרונה תחלה. חותמו שטעם בתחלת החמשה
אחרונים קורא תחלה באחרונה: אין מכבדין • לומר היה אחת
קודם: לא בדרכים • הולכי דרכים לומר לגדול הימנו לך לפני:
ולא

[מס' שמחות
סוף פ"ד ע"ה]

[תרכוס של
כסות וכמיושר
כשלמא וכתרי'י
ועיי' בערוך
עיר תירץ]

מסכתא פ"ה

לעיל מג. ע"ה